

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
0																																
100	98	96	94	92	90	88	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8	6	4	2	0									

LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Rktl:n Kojola ei usko 50 salakaatoon vuodessa

Riista- ja kalatalouden tutki-muslaitoksen (Rktl) erikois-tutkija **Ilpo Kojola** kumooa Suomen Metsästäjäliiton tie-dotteessa väitteen 50 suden salakaadosta vuosittain.

Kun lasken kuluneen vuoden ajalta yhteen kolme tunnettua salakaatoa, joen pohjasta löyty-neen pannan sekä talven aikana ennen dispersaalivaihetta äkki-näisesti hävinneet seurannassa olleet laumat tai sudet, saan nykyarvioksi 20 hukkaa, Kojola laskee.

Savon Sanomat (SS) uutisoi viime lauantaina Kuopiossa käytyä susipaneelia, johon osallistuivat Suomen riista-keskuksen viestintäpäällikkö **Klaus Ekman** ja Suomen Luontoliiton susiryhmän jä-senet **Marko Kettunen** ja **Satu Saarelainen**.

Metsästäjäliiton tavoittama

MT

Saimaan järvilohille kutumahdollisuus

Saimaan järvilohille avautuu pieni mahdollisuus luontaiseen lisääntymiseen. Ala-Koitajoella siirretään tänä kesänä emokalo- ja Kuurnan voimalaitospatojen yli.

Saimaan järvilohikanta on ollut istutusten varassa Kuuran voimalaitoksen valmistumi-sesta asti. Voimala sulki lohien vaellusreitit vuonna 1971.

Ala-Koitajoen vanhan uoman virtaamaa on kasvatettu kesällä kuuteen kuutioon ja talvella neljään kuutioon sekunnissa. Suurempi virtaama lisää poikas-tuotantopinta-alaa ja parantaa poikasten elinoloja virrassa.

Saimaan lohikalat -hankkeen aktiivi **Juho Rajala** korostaa nyt kalastajien vastuuta. Jos emo-kalamääriä ei saada kasvamaan, patojen yli ei pystytä monta loh-ta siirtämään.

Rajalan mielestä kaikki rasvaevälliset järvilohet pitää

vapauttaa, eteläisintä Saimaata myöten. Kalastettaviksi tar-koitetuilta lohilta rasvaevä on leikattu pois.

Rasvaevälliset lohet ovat joko Pielisjokeen istutettuja vael-luspoikasia, luonnonkaloja tai Ala-Koitajoen mäti-istutuksista syntyneitä. Niitä pitää siis sääs-tää.

Rajala toivoo, että vieheka-lastajat vähentävät koukkujen määrää ja siirtyvät käyttämään väkäsettömiä koukkuja. Vain näin menetelleen pystytään alamittaiset ja rasvaevälliset lohet vapauttamaan vieheistä ja täkyrakseista nopeasti ja mah-dollisimman vähin vammoin.

Verkoista ja lohisiimoista kalan vapauttaminen eloon on usein mahdollon tehtävä. Rajala toivoo, että näitä pyyntimuotoja vältettäisiin järvilohen tärkeim-millä vaellusalueilla.

REIJO VESTERINEN

YMPÄRISTÖSTÄ LYHYESTI

Kevät jäi erityisen lyhyeksi

Myöhäinen kevät ja lopulta nopeasti lämmennyt sää tekivät kevästä poikkeuksellisen ly-hyen tänä vuonna. Luontoliiton mukaan kevät kestää normaalis-ti noin kahdeksan viikkoa, mutta tänä vuonna eteläisessä osassa maata se kesti alle neljä viikkoa.

Terminen kevät alkoi

Etelä-Suomessa 2.4. ja Pohjois-Suomessa 13.4. Kasvien kasvu-kausi, jolloin lämpötila pysyy vuorokauden ympäri yli viiden asteen, alkoi etelässä 23.4.

Luontoliiton valtakunnal-lisessa kevätsuorannassa on saatu jo lähes 10 000 havaintoa. Linnuista eniten on nähty laulujoutsenia ja peippoja, kasveja havaintoja keräsi eniten leskenlehti.

Kevätseurannassa eniten lintuhavaintoja tehtiin peiposta (kesk.), tässä vihervarpusen (vas.) ja viher-peipon seurassa.

Miten Suomesta hiilineutraali?

Työ- ja elinkeinoministeriö käynnistää Otakantaa-foorumilla keskustelun, jolla se kerää näkemyksiä kasvihuo-nekaasujen vähentämisestä ja kansalaisten valmiudesta pienentää hiilijalanjälkeään. Tavoitteena on tehdä Suomesta hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä. Kysely on avoinna 30.8. saakka osoitteessa www.otakantaa.fi.

Kierrätys tökkii Suomessa

Ympäristövaliokunnan pu-heenjohtaja **Matti Korhonen** (vas.) kaippa pyyntiliikettä jät-teiden kierrätykseen kunnissa ja kaupungeissa. Toimivalla kierrätyksellä voitaisiin saada yli 11 000 uutta työpaikkaa. Vuosittain kierrätykseen

kelpaavaa raaka-ainetta mene-tetään yli viidellä miljardilla eurolla.

Jätteiden kierrättäminen ei ole yleistynyt merkittävästi 2000-luvun aikana. Suomessa kierrätetään noin 35 prosenttia yhdyskuntajätteistä. Asukasta kohden kaatopaikoille päätyy 200 kiloa jätettä vuosittain.

Uusi suojelualue Hämeeseen

Luonnonperintösäätiön Hämeen suojelualueiden määrä karttui kesäkuussa Har-javan metsä- ja niittyalueella. Hämeenlinnan Kalvolassa sijaitsevan Harjavan pinta-ala on 6,3 hehtaaria. Harjavan kosteita, polveilevia niittyjä ympäri joka puolelta pitkään koskemattomana ollut metsä. Harjava on säätiön 39. suojelu-alue ja yhdeksäs Hämeessä.

GP: Hiilivoima tappaa

Ympäristöjärjestö Greenpeace julkisti Stuttgartin yliopiston selvityksen, jonka mukaan Eu-rooppaan suunnitellut 50 uutta hiilivoimalaa aiheuttaisivat vuosittain 2 700 ennen aikaista kuolemaa. Suomessa Helsinki päättää vuonna 2015, jatkaako se kivihiilen polttamista vai siirtyykö se uusiutuvaan energiaan.

Euroopassa yli kolmasosa suunnitteilla olevasta uudesta hiilivoimakapasiteetista sijaitsee Puolassa.

Raportin mukaan vuonna 2010 hiilenpolto aiheutti 22 000 ennen aikaista kuolemaa. Pahimmat elinikää lyhentävät energiahyötöt ovat puolalaisen PGE, saksalainen RWE, kreikkalainen PPC, ruotsalainen Tattenfall ja tsekkiläinen EZ.

Luonnonpäivälle nettisivut

Ensimmäistä virallista Suomen luonnon päivää vietetään lauantaina 31.8.2013. Päivän ideana on juhlia luontomme tuomaa iloa ja oivaltaa sen hyvinvointia edistävä vaikutus. Päivän ohjelmatarjontaa varten on avattu nettisivut osoitteessa <http://suomenluonnonpaiva.fi>.

Pelottomia karhuja kuljeskelee pihoissa Saarijärvellä

Petoasiantuntijat ja asukkaat ihmettele-vät, miksi karhut tulevat pihoihin, eivätkä pelkää ihmistä. Rohkeim-mat karhut ovat pyrkinheet navettaan ja lähteneet tiehensä vasta varoitus-laukausten jälkeen.

SAARIJÄRVI (MT)

Keski-Suomessa Saarijärvellä karhut ovat käyneet **Ari-Pekka Alapihan** pihapiirissä kuusi kertaa. Suomen riistakeskuk-selta Alapiha sai keskiviikkona poikkeusluvan tappaa yhden pihaan tai puutarhaan tulevan karhun. Lupa on voimassa kaksi viikkoa.

Aiemmin poliisi antoi luvan ampua vaaleaharjainen karhu pihasta. Vaaleaharjaisia karhuja lähiseudulla on nähty kolme eri yksilöä. Niistä kahdella on panta kaulassa, yhdellä ei.

Yhden pihakarhun tappa-minen ei saarijärveläisten on-gelmaa poista. **Kalle Paavolan** pihaan tuli hiljattain kolme karhua. Ne suostuivat lähte-mään vasta, kun isäntä ampui kiväärillä ilmaan.

Alapihakin on joutunut am-pumaan pihapelollalla olleen kar-hun pään yli kahdesti. Lauka-uksiin karhu reagoi nousemalla kahdelle jalalle ihmettelemään.

Lisäksi on muita karhuja pen-tujen kanssa ja ilman. 10 kertaa 10 kilometrin ruudussa elää kymmenkunta karhua, Saari-järven riistanhoitoyhdistyksen suurpetoyhds mies **Ilkka Lep-pänen** arvioi.

Leppäsen kanssa samaan arvioon päätyy naapuririistan-hoitoyhdistyksen Pylkömäen petomies **Pentti Pekkanen**.

Leppänen säntäsi viime vii-kolla yhtenä päivän kolme ker-taa Alapihan ja poliisien avuksi. Suurriistavirka-apu oli joka ker-ran myöhässä, karhu tai karhut ehtivät poistua pihapelolta.

”Poliisi ottaa ongelman va-kavasti”, Alapiha ja Leppänen kiittelevät.

Karjunta kuului sisälle saakka

Yksi karhu karjui pihapelolla talon emännälle niin voimak-kaasti, että ääni kuului taloon sisälle asti. Emännän sipulien istuttamista turvasi yhtenä il-tana kaksi poliisipartiota ja viisi aseistettua miestä.

Pennun kanssa liikkunut emokarhu pyrki navettaan si-sälle. Isännän mielestä se olisi

Riistapäällikkö toivoo lisää karhulupia Keski-Suomeen

Keski-Suomen riistapäällikön **Jukka Purhosen** mukaan Saari-järvellä ja muuallekin maakun-taan on saatava riittävästi lupia, jotta karhut ymmärtäisivät ryh-tyä pelkäämään ihmisiä.

Pyyntilupahakemuksia Pur-honen odottaa juhannukseen mennessä. Toissapäivänä pöy-dällä oli vasta yksi hakemus.

Viime vuonna Keski-Suomes-sa oli lupa seitsemän karhun kaatamiseen.

Maakunnassa on riistantutki-muksen arvion mukaan 195–220 yhtä vuotta vanhempa karhua ja tämän vuoden pentutuotto 45 pentua. Vuoden 2012 vastaavat luvut olivat 125–145 ja 25.

”Karhukannan arvioidaan kasvaneen voimakkaasti. Tämä tarkoittaa toivottavasti lisäänty-vää pyyntilupamäärää tulevalle syksylle”, Purhonen sanoo.

”Paalien repimisestä selvität rahalla, mutta pihaan tuleville ihmisistä pelkäämättömille karhuille on tehtävä jotain”.

Riistapäällikön mielestä isojen uroskarhujen paljon vaarantaa pentutuoton. Aijäkarhut pyrki-vät tappamaan vieraiden uros-ten siittämät pennut. Pennulliset naaraat elävät nyt harvinaisen suppeilla alueilla, jopa asutuksen on avattu nettisivut osoitteessa <http://suomenluonnonpaiva.fi>.

Pihakarhujen kanssa ollaan kynnetömiä. Voimallinen häätö pitäisi voida antaa heti, eikä tarvitsisi puolta virkakuntaa läpi soittaa. SUURPETOYHDYSMIES ILKKA LEPPÄNEN, SAARIJÄRVEN RIISTANHOITOYHDISTYS

ILKKA LEPPÄNEN

Osa Saarijärven karhuista ei piittaa ihmisistä. Tätä urosta ja sen seurassa ollutta naarasta sai kuvata 80 metrin päästä lähes puoli tuntia.

SAMI KARPPINEN

Ari-Pekka Alapiha sai poikkeusluvan pihaan tulevan karhun tappamiseen.

Pylkönmäen Pekkasan kirjaa-mista karhuhavainnoista liki 80 prosenttia on ollut näköhavain-toja. Petomiehet pohtivat, miksi karhut tänä vuonna tunkevat pihoihin. Kiima lienee yksi syy, vihreä säilörehunurmi toinen.

Näköhavaintoja suurin osa

Seudun petovastaaville on il-moitettu tältä keväältä yli sata karhuhavaintoa. Niistä noin 50 on näköhavaintoja, niistä noin puolet pihoissa.

Paalien repimisestä selvität rahalla, mutta pihaan tuleville ihmisistä pelkäämättömille karhuille on tehtävä jotain

JUKKA PURHONEN

”Kannan kasvu leikattava”

Keski-Suomen alueellisen riis-taneuvoston puheenjohtaja **Leo Houhala** vaatii, että maakunnan karhukannan kasvu on viimeis-tään tänä vuonna leikattava. Sa-maa riistaneuvosto on vaatinut jo useamman vuoden ajan.

Houhala aprikoi, kuka kannan kasvun leikkaa. Ikääntyvästä metsästäjäkunnasta yhä har-vempi on halukas ja/tai kyvykäs vaatimaan karhujahtiin.

Suurriistavirka-apuosastojen lisääntyvä hyppyttyminen kar-huja karkottamaan ei ole Houha-lan mielestä ratkaisui ongelmaan.

Maakunnan kaikki karhuha-vainnot eivät tule petoyhdsen-kilöiden tietoon. Karhuista on

SAMI KARPPINEN

Saarijärvellä karhut repivät rehupaaleja ja rikkovat aumojä.

tullut liian jokapäiväisiä vieraita Keski-Suomessa.

Järveän pyynnin aikaansaami-keksi maakunnassa pitäisi olla Houhalan mielestä korkeintaan 2–3 karhulupa-alueita. Aiempina vuosina luvanhakijoita on ollut huomattavasti useampia, ilmeisesti sama jatkuu myös tänä vuonna.

Karhujen pentutuottoarvion liki kaksinkertaistuminen yh-dessä vuodessa kielii Houhalan mukaan takavuosien epäonnis-tuneesta kanta-arviosta, muu-

REIJO VESTERINEN

SAMI KARPPINEN

Petoyhds miehet Ilkka Leppänen (vas.) ja Pentti Pekkanen laskevat, että harvinaisen pienellä alueella elää toista-kymmentä karhua.

karhut olivat jo viime kesänä poimijoiden riesana. Pekkanen pelkää, että tänä kesänä ongel-mat kärjistyvät.

Viime syksynä Alapiha teki vahinkoilmoituksen karhujen repimistä 50 rehupaalista. Kor-

Hyvinvointituen lisäehdon voi vaihtaa petovaaran takia

Viljelijä voi vaihtaa eläinten hy-vinvointituen lisäehdon olosuh-demuutoksen kuten petovaaran takia. Asiasta on ilmoitettava kunnan maaseutuelinkeinovi-ranomaiselle.

Keski-Suomen elykeskuksen tarkastaja **Taina Lahikainen** on selvittänyt petovaaran vai-kutuksia eläinten hyvinvoin-titukeen. Lisäehdon nautojen laidunnus kasvukaudella ja jaloittelu talviaikana voi vaih-taa ilman sanktioita, jos pedot uhkaavat.

Lahikaisen mukaan linjaus on muuttunut viime vuodesta, lievempiin suuntaan.

”Petovaarasta pitää olla näyt-tö. Esimerkiksi riistanhoitoyh-distyksen petoyhdsenkilön lausunto”, Lahikainen sanoo.

Keski-Suomessa 339 tilaa on sitoutunut eläinten hyvin-vointitukeen. Sitä maksetaan maakuntaan yli kaksi miljoonaa euroa.

”Saarijärvi on suurimpien tuen saajien joukossa”, Lahikai-nen sanoo.

Lahikaisen mukaan muutama viljelijä on kysellyt elykeskuk-sesta, miten pitää menetellä, kun karjaa ei uskalla laittaa lai-tumelle petovaaran takia.

Etelä-Pohjanmaan elykes-kukseen ei kyselyjä ole vielä

vausta hän ei ole vielä saanut.

”Pihakarhujen kanssa ollaan kynnetömiä. Voimallinen häätö pitäisi voida antaa heti, eikä tarvitsisi puolta virkakuntaa läpi soittaa”, Leppänen sanoo.

REIJO VESTERINEN

Karjatiloilte hankaluuksia

Karjankasvattajille suurpedot aiheuttavat monenlaista huolta ja harmia. MTK-Keski-Suomen järjestöagronomin **Pertti Ruuskan** mielestä karjatalou-den harjoittaminen ei onnistu petoalueilla ilman kohtuutonta ylimääräistä työtä ja kustannuk-sia. Eläinten hyvinvointituesta luopuminen tietää tiloille tulon-menetyksiä.

Esimerkiksi eläinten siirto petovaaran takia yöksi laitu-melta eläinsuojaan ja aamulla takaisin ovat nykyistä työitä. Pedon pelotteleman karjan et-sintä karkuteiltä ja haku takai-sin kotiin voi kestää kauan.

MTK Keski-Suomen mielestä suurpetojen aiheuttamat haitat täytyy ottaa nykyistä paremmin huomioon pyyntilupakiintiöitä asettehtaessa.

Pihapiiriin tunkeutuvat pedot tulee Ruuskan mielestä pystyä poistamaan nykyistä joustavammin.

REIJO VESTERINEN